

Opinia Instytutu Gospodarki Rolnej w sprawie projektu ustawy o powszechnym spisie rolnym w 2020 r.

W związku z przedłożonym przez rząd przedmiotowym projektem oraz powinnością realizacji przez Polskę zalecenia sformułowanego w dokumencie „Światowy program spisów rolnych rundy 2020 r.” Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz obowiązku wynikającego z prawa UE Instytut Gospodarki Rolnej przedstawia następującą opinię:

1. Mający się odbyć w terminie od 1 września do 30 listopada 2020 roku powszechny spis rolny będzie okazją do skonfrontowania danych na temat polskiego rolnictwa z tymi, które uzyskano podczas spisu przeprowadzonego w roku 2010. Ustawodawca jest w przedmiocie samego zarządzenia spisu zobowiązany prawem międzynarodowym. Projekt ustawy ma jedynie zapewnić skuteczność realizacji polskiego zobowiązania. Mając to na uwadze, należy poddać ocenie nie sam fakt przeprowadzenia spisu, ale stopień wykorzystania przez ustawodawcę możliwości zdobycia wiedzy koniecznej dla efektywnego kształtowania polityki rolnej.
2. W uzasadnieniu do projektu czytamy, że spis w roku 2020 będzie miał cztery główne cele:
 1. zapewnienie bazy informacyjnej o gospodarstwach rolnych i związanych z nimi gospodarstwach domowych, koniecznej dla realizacji krajowej, regionalnej i lokalnej polityki rolnej i społecznej na wsi;
 2. analiza zmian, jakie zaszły w rolnictwie na przestrzeni lat 2010 – 2020;
 3. wykonanie zobowiązań Polski w zakresie dostarczenia informacji dla potrzeb innych niż EUROSTAT organizacji międzynarodowych (FAO, OECD i inne);
 4. aktualizacja statystycznego rejestru gospodarstw rolnych, a tym samym przygotowanie operatów do różnotematycznych badań reprezentacyjnych z zakresu rolnictwa (w latach następnych).

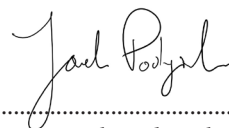
Równocześnie autorzy projektu podkreślają, jak trudno o rzetelne dane cząstkowe w sytuacji, w której polskie rolnictwo jest „wciąż” mocno rozdrobnione. Rozdrobnienie gospodarstw i konieczność szukania dodatkowych źródeł dochodów ujęte jest jako swego rodzaju bolączka polskie rolnictwa. Biorąc powyższe pod rozwagę Instytut Gospodarki Rolnej postuluje rozszerzyć zakres powszechnego badania zaplanowanego na rok 2020.

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

3. Przeznaczając ponad 180 mln złotych ze środków publicznych należy rozszerzyć zakres spisu o informacje na temat toczących się postępowań sądowych, w których występują Skarb Państw z jednej stron i rolnik indywidualny – z drugiej. Ponadto wnosimy o zadanie pytania o roszczenia względem Skarbu Państwa.
4. Ponadto Instytut Gospodarki Rolnej stoi na stanowisku, że powszechny spis rolny jest doskonałą okazją do rzetelnej oceny skutków działania tzw. ustawy o ziemi, czyli faktycznym zablokowaniu handlu nieruchomościami rolnymi. W związku z tym postulujemy sporządzenie spisu gospodarstw, którym uniemożliwiono realizację prawa nabytego (wynikającego z umów dzierżawy ze Skarbem Państwa). Dodatkowo opowiadamy się za dokonaniem spisu gospodarstw, które przed wejściem w życie wyżej wymienionej ustawy uzyskały wstępną zgodę terenowych oddziałów ANR na wykup gruntów, a w wyniku wejścia w życie ustawy zostały z tego prawa wyłączone.

Instytut Gospodarki Rolnej zamierza aktywnie uczestniczyć w parlamentarnych pracach nad kształtem załączników do niniejszej ustawy, aby powszechny spis rolny dostarczył polskiemu rządowi jak najpełniejszy obraz struktury rodzimego rolnictwa.

.....
Jacek Podgórski Dyrektor

